

Justis- og beredskapsdepartementet

22. april 2025

Vår ref. Vian Pashaei Awier

Høring om endringer i sikkerhetsloven § 8-4 om avgjørelse av sikkerhetsklarering

NITO – Norges ingeniør- og teknologorganisasjon er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer med over 112 000 medlemmer. Våre medlemmer innehar sentrale funksjoner i både offentlig og privat sektor.

Sikkerhetsklarering er et viktig, men inngripende, virkemiddel med betydning for enkeltes yrkesliv. Ivaretagelse av rettssikkerhet er viktig. NITO støtter formålet om å tydeliggjøre i sikkerhetsloven slik at avgjørelser i klareringssaker skal fattes på grunnlag av konkrete individuelle og helhetlige vurderinger, og at forhold som taler til gunst for den som vurderes også tydeliggjøres.

NITO støtter departementets foreslåtte lovtekst, men mener tekst inntatt i parentes i bokstav p) er overflødig og dermed bør strykes.

Avveining mellom ulike hensyn

Sikkerhetsloven innebærer en avveining mellom hensynet til nasjonal sikkerhet og den enkeltes rettsvern. I dette ligger at loven kan få en diskriminerende effekt ved at arbeidstakere som er fullt ut lojale mot Norge og vårt lands interesser nektes sikkerhetsklarering. Denne effekten bør minimeres så langt det er sikkerhetsmessig forsvarlig. Det er derfor svært viktig at det nettopp foretas individuelle og konkrete vurderinger av den enkeltes sikkerhetsmessige skikkethet. Det gjelder særlig i saker hvor arbeidstaker har en eller annen form for tilknytning til andre land. Vårt inntrykk, basert på saker vi bistår våre medlemmer i, er at det i stor grad foretas rent skjematiske vurderinger. NITO støtter derfor departementets forslag til tydeliggjøring av lovteksten i § 8-4.

Kartleggingsbehov og bruk av vilkår

NITO mener for øvrig at det vil være fornuftig å gjennomføre en kartlegging av praksis knyttet til klareringssaker, herunder om klarering på vilkår bør benyttes i større grad enn det vi oppfatter er tilfellet i dag. Bestemmelsen om tilknytning til andre stater i § 8-4 fjerde ledd bokstav n er ikke omtalt i høringsnotatet. Det kan være hensiktsmessig å se nærmere på anvendelsen av denne også.

Kompetansebehov

Departementet legger til grunn at klareringsmyndighetene har dialog med virksomhetene om deres behov for nøkkelkompetanse, og legger derfor ikke til en presisering om dette i lovteksten. NITO mener det vil være fornuftig å presisere dette i lovteksten.

Lang saksbehandlingstid

NITO er ellers bekymret for det vi oppfatter som meget lang saksbehandlingstid. Vi er særlig bekymret for at den lange saksbehandlingstiden kan føre til at arbeidsgivere kvier seg for å ansette arbeidstakere med en annen etnisk bakgrunn.

Tillitt til individuelle vurderinger og rimelig saksbehandlingstid er også være viktig for å ivareta god avviskultur og rapporteringsvilje.

Med vennlig hilsen

Kjetil Lein
President

Egil Thompson
Generalsekretær